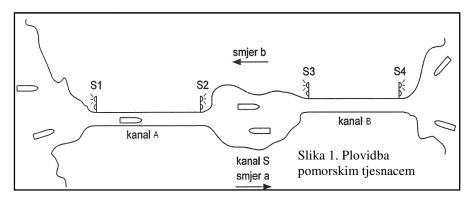
1. Zadatak

Plovidba pomorskim tjesnacem prikazana je na Slici 1. Tjesnac se sastoji od tri dijela: Kanala A, Kanala B i Središnjeg kanala. Promet kroz tjesnac dozvoljen je u oba smjera: smjer a i smjer b. U Kanalu A dozvoljena je plovidba samo jednom brodu, što vrijedi i za Kanal B, dok Središnjim kanalom mogu ploviti dva broda (smjer kretanja nije važan). Promet

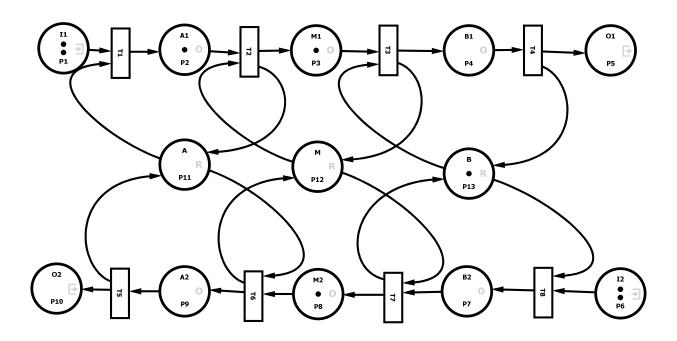
tjesnacem regulira se sa četiri semafora (S1, S2, S3, S4), koji se nalaze na ulazima u Kanale A i B. Stanja semafora su «ulaz dozvoljen» i «ulaz zabranjen». Okretanje brodova i vožnja unatrag u tjesnacu nisu dozvoljeni.

- a) odrediti graf Petrijeve mreže sustava (MRF₁ klase), bez uključenih semafora; m₀ odgovara stanju prikazanom na slici
- b) odrediti kružno(a) čekanje(a) (ako postoje složena kružna čekanja, potrebno ih je razmatrati), kritični(e) sifon(e) i kritični(e) podsustav(e)
- c) koji uvjeti moraju biti zadovoljeni da se sustav ne bi zaglavio?
- d) odrediti algoritme upravljanja semaforima kojima se onemogućuju konflikti za Kanale A i B tako da vrijedi: (algoritam 1) brodovi kroz tjesnac se propuštaju naizmjenično: smjer A, smjer B, smjer A, ... (algoritam 2) u slučaju da više brodova iz suprotnih smjerova čeka na ulaz u Kanal (A,B), prednost ima brod

koji dolazi iz Središnjeg kanala

Rješenje:

a)


```
b)
Kružna čekanja su:
C1 = {A, M}, C2 = {B, M} (jednostavna kružna čekanja) i C3 = {A, M, B} (složeno kružno čekanje)
C1
T_{C1}^{i} = {}^{\bullet}C1 = \{t_2, t_5, t_3, t_6\}
T_{C1}^{o} = C1 \bullet = \{t_1, t_6, t_2, t_7\}
T_{C1} = \bullet C1 \cap C1 \bullet = \{t_6, t_2\}
T_{S1} = T_{C1}^{i} \setminus T_{C1} = \{t_3, t_5\}
\bullet T_{S1} = \{M1, B, A2\}
J(C1) = \{A1, A2, M1, M2\}
J_S(C1) = {}^{\bullet}T_{S1} \cap J(C1) = \{M1, A2\}
S_{C1} = \{A, M, M1, A2\} - kritični sifon
T_{Q1} = T_{C1}^{o} \setminus T_{C1} = \{t_1, t_7\}
T_{O1} = \{A1, M2, B\}
J_O(C1) = T_{O1} \cdot \cap J(C1) = \{A1, M2\}
J_N(C1) = J(C1) \setminus \{J_Q(C1) \cup J_S(C1)\} = \{A1, A2, M1, M2\} \setminus \{A1, A2, M1, M2\} = \emptyset
J_{SO}(C1) = J_O(C1) \cap J_S(C1) = \emptyset
J_0(C1) = \{J_0(C1) \cup J_{SO}(C1)\} \setminus J_N(C1) = \{J_0(C1) \cup \emptyset\} \setminus \emptyset = J_0(C1) = \{A1, M2\} - \text{kritični podsustav}
<u>C2</u>
T_{C2}^{i} = \bullet C2 = \{t_3, t_4, t_6, t_7\}
T_{C2}^{\circ} = C2 \bullet = \{t_2, t_3, t_7, t_8\}
T_{C2} = \bullet C2 \cap C2 \bullet = \{t_3, t_7\}
T_{S2} = T_{C2}^{i} \setminus T_{C2} = \{t_4, t_6\}
\bullet T_{S2} = \{B1, A, M2\}
J(C2) = \{B1, B2, M1, M2\}
J_S(C2) = {}^{\bullet}T_{S2} \cap J(C2) = \{M2, B1\}
S_{C2} = \{B, M, M2, B1\} - kritični sifon
T_{O2} = T_{C2}^{o} \setminus T_{C2} = \{t_2, t_8\}
T_{O2} = \{A, M1, B2\}
J_O(C2) = T_{O2} \cap J(C2) = \{M1, B2\}
J_N(C2) = J(C2) \setminus \{ J_O(C2) \cup J_S(C2) \} = \{B1, B2, M1, M2\} \setminus \{B1, B2, M1, M2\} = \emptyset
J_{SO}(C2) = J_O(C2) \cap J_S(C2) = \emptyset
```

 $J_0(C2) = \{J_Q(C2) \ \cup \ J_{SQ}(C2)\} \setminus J_N(C2) = \{J_Q(C2) \ \cup \ \emptyset\} \setminus \ \emptyset = J_Q(C2) = \ \{M1, \ B2\} - kritični \ podsustav = \{M1, \ M2, \ M2, \ M3, \ M3, \ M4, \$

$\underline{C3}$ – analogno

 $S_{C3} = \{B, M, A, B1, A2\}$ $J_0(C3) = \{A1, M1, M2, B2\}$

Točke c) i d) riješiti za vježbu.

Graf Petrijeve mreže sustava sa semaforima za d) dio zadatka:

